

Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens proposition 2008/09:52 Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB.

I propositionen föreslår regeringen att ansvaret för de s.k. startprogrammen överförs från Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) till Swedfund International AB (Swedfund). Startprogrammen är en form av utvecklingssamarbete som bedrivs genom att krediter ges till små och medelstora svenska företag som samarbetar med företag i ett antal utvecklingsländer samt vissa länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar.

Utskottet föreslår i betänkandet att riksdagen godkänner regeringens förslag.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlat förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100), samt
3. lag om upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom utrikesdepartementets verksamhetsområde. Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:52.

Stockholm den 13 november 2008

På utrikesutskottets vägnar

Göran Lennmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lennmarker (m), Anne-Marie Pålsson (m), Kerstin Lundgren (c), Kent Härstedt (s), Kenneth G Forslund (s), Kerstin Engle (s), Christian Holm (m), Hans Linde (v), Carin Runeson (s), Bodil Ceballos (mp), Mats Sander (m), Olle Thorell (s), Ameer Sachet (s), Lars Lindén (kd), Gunilla Tjernberg (kd) och Curt Linde-roth (m).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen har i proposition 2008/09:52 Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB föreslagit överförande av ansvaret för de s.k. startprogrammen från Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete till Swedfund International AB. Propositionen har överlämnats till utrikesutskottet.

Bakgrund

Verksamheten med s.k. startprogram inleddes 1994 med ett program benämnt Start öst. Syftet var att underlätta affärsetablering mellan svenska små och medelstora företag samt företag belägna i den dåvarande myndigheten Sida:s samarbetsländer i Central- och Östeuropa. Ett motsvarande program för utvecklingsländer, Start syd, tillkom 1997. Målet för Start syd är att bidra till att främja tillväxten av uthålliga, lönsamma och produktiva små och medelstora företag i ett urval av Sidas samarbetsländer genom ekonomiska bidrag. Motsvarande mål gäller sedan 2005 även för Start öst.

Flera olika aktörer har hanterat programmen eller medverkat med administrativt stöd för dessa. För närvarande är tre aktörer delaktiga i hanteringen av programmen: Sida, Nutek och Almi Företagspartner AB.

Vad gäller regleringen av verksamheten med startprogram svarar Sida för mål och regler för programmen. Sida har angivit för vilka länder stöd för närvarande kan lämnas för samarbete med företag. Någon styrning från regeringens sida av startprogrammen genom förordning eller regleringsbrev har inte förekommit.

Sedan 2005 lämnas stöd till enskilda startprojekt i form av ett avskrivningslån om totalt högst 750 000 kr per projekt, dock högst 40 % av den beräknade totala kostnaden för projektet. Minsta lånebelopp är 100 000 kr. Stödet lyder under EU:s statsstödsregler för ”försumbara stöd”. Hittills har ca 500 projekt fått stöd genom Start öst och Start syd. Cirka 150 projekt avser verksamhet i utvecklingsländer.

Flera uppföljningar av startprogrammen har genomförts. I den inom Utrikesdepartementet utarbetade promemorian Överförande av startprogrammen till Swedfund (Ds 2008:22) har förslag lagts fram om att överföra stöd enligt startprogrammen från Sida till Swedfund. Promemorian har remissbehandlats. Regeringens förslag i den nu aktuella propositionen överensstämmer i huvudsak med vad som föreslogs i promemorian.

Regeringen har inhämtat synpunkter från Lagrådet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett överförande av ansvaret för de s.k. startprogrammen från Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) till Swedfund International AB (Swedfund). Förslaget utgör en del av en vidgning av Swedfunds uppgifter, vilken regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2008.

Startprogrammen är en form av utvecklingssamarbete som bedrivs genom att krediter ges till små och medelstora svenska företag som samarbetar med företag i ett antal utvecklingsländer samt vissa länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar. Stödets syfte är att bidra till framväxten av uthålliga, lönsamma och produktiva företag i dessa länder. Om samarbetet genomförs enligt plan och avtal avskrivs lånet av långivaren.

Sverige ska bli bättre på att ta till vara det svenska näringslivets erfarenheter och kompetens i utvecklingssamarbetet. Genom att samla stöden till svenska företags investeringar hos Swedfund förbättras möjligheterna för näringslivet att bidra till genomförandet av politiken för global utveckling och det svenska utvecklingssamarbetet.

Ett överlämnande till ett bolag av uppgifter av den karaktär som startprogrammen har, med inslag av myndighetsutövning, kräver stöd i lag. Därför lämnas i propositionen förslag om ett sådant lagstöd. Vidare lämnas förslag till en ändring i sekretesslagen (1980:100).

I propositionen föreslås också att lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla eftersom den inte längre har någon aktualitet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

Utskottets överväganden

Utrikesutskottet har bl.a. i betänkande 2007/08:UU2 välkomnat att det, inom ramen för svenskt utvecklingssamarbete, riktas ökat stöd mot handel och företagande på både nationell, regional och internationell nivå. En nödvändig förutsättning för hållbar ekonomisk tillväxt och för att bekämpa fattigdom i utvecklingsländerna är att det finns ett väl fungerande inhemskt näringsliv. Samtidigt måste dessa länder ha tillträde till utländska marknader.

Som framgått föreslås i propositionen att ansvaret för de s.k. startprogrammen överlämnas från Sida till Swedfund. Målet för startprogrammen är att genom ekonomiska bidrag bidra till att främja tillväxten av uthålliga, lönsamma och produktiva små och medelstora företag i vissa länder.

Utskottet anser att det statliga riskkapitalbolaget Swedfund International AB har en viktig roll i utvecklingssamarbetet genom sin uppgift att erbjuda finansiering och kompetens för investeringar i utvecklingsländer samt vissa länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar. Genom att främja näringslivs- och privatsektorutveckling kan Swedfund bidra till målet för Sveriges utvecklingssamarbete genom investeringar som bidrar till hållbar ekonomisk utveckling i de länder där investeringar görs. De investeringar som Swedfund medverkar till bidrar i sin tur till att generera ekonomisk tillväxt genom bl.a. ökad sysselsättning, teknik- och kunskapsöverföring och ökade skatteintäkter. Vid årsskiftet 2007/08 var Swedfund verksamt i 33 länder.

Utskottet, som välkomnar regeringens förslag i proposition 2007/08:52, anser att ett överförande av startprogrammen till Swedfund kan förväntas innebära betydande synergieffekter, dels genom näringslivets förbättrade möjligheter till kontakter och stöd i frågor om investeringar och affärsrelationer i utvecklingsländer och vissa länder i Östeuropa, dels genom ett mer effektivt utnyttjande av Swedfunds kompetens inom dessa områden. Utskottet noterar att regeringen i propositionen har beaktat samtliga synpunkter från Lagrådet.

I de riktlinjer för Swedfund som antogs vid årsstämman den 17 april 2008 anges att Swedfund ska kunna investera i länder som enligt OECD/DAC:s definition kvalificerar sig för utvecklingsfinansiering samt i länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar. Bland utvecklingsländerna ska Swedfund prioritera investeringar i låginkomstländer.

Utskottet delar regeringens uppfattning i proposition 2008/09:52 att den närmare regleringen av startprogrammen bör ske i förordningsform. Där bör anges kriterierna för vilka företag som har möjlighet att ansöka om stöd inom startprogrammets ram och vilka samarbetsföretag som kan komma i fråga. Vidare bör anges förutsättningarna för att erhålla stöd, stö-

dets omfattning och möjligheten till återkrav. Slutligen bör förvaltningslagens regler göras tillämpliga i en sådan omfattning att rättssäkerhet och kvalitet garanteras i verksamheten.

Utskottet konstaterar att det av proposition 2008/09:52 framgår att utbetalningarna 2007 av stöd genom startprogrammen uppgick till 25,7 miljoner kronor och de administrativa kostnaderna till 3,3 miljoner kronor. Regeringen har i budgetpropositionen (prop. 2008/09:1 utg.omr. 7 Internationellt bistånd) beräknat att 4 miljoner kronor av den del av anslag 1:1 Biståndsverksamhet som avser startprogrammen ska komma att användas för förvaltningskostnader under 2009.

Utskottet anser, i likhet med vad som förordas i propositionen, att ansvaret för att pröva frågor om stöd från startprogrammen till små och medelstora svenska företag ska överföras från Sida till Swedfund. Utskottet tillstyrker lagförslagen och föreslår således att propositionens yrkanden bifalls.

BILAGA 1

Förteckning över behandlat förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:52 Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100), samt
3. lag om upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Swedfund International AB prövar frågor om statligt stöd till små och medelstora svenska företag för investeringar i Swedfunds samarbetsländer.

2 § Regeringen meddelar föreskrifter om handläggningen av ärenden som avses i denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

2. Ärenden som har inkommit till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) före ikraftträdandet ska alltjämt handläggas av Sida.

2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att bilagan till sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Bilaga²

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Sveriges Riksidrottsförbund	fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet (SFS 1995:361)
Synskadades Riksförbund	ärenden om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt ärende om tilldelning och återtagande av ledarhund (SFS 2005:340)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2008:411.

Organ	Verksamhet
Sveriges Riksidrottsförbund	fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet (SFS 1995:361)
<i>Swedfund International AB</i>	<i>prövning av frågor om statligt stöd till små och medelstora svenska företags investeringar i Swedfunds samarbetsländer</i> (SFS 2008:XX)
Synskadades Riksförbund	ärenden om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt ärende om tilldelning och återtagande av ledarhund (SFS 2005:340)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

3 Förslag till lag om upphävande av lagen (1985:349)
om överlämnande av förvaltningsuppgift inom
Utrikesdepartementets verksamhetsområde.

Härigenom föreskrivs att lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla vid utgången av år 2008.